

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De Ecclesiasticorum Vita, Moribus, Officiis Libri Tres

Schevichavius, Gisbertus

Mogvntiae, Anno M.DC.XXI.

Capvt XXXIX. Cvr Ecclesiæ leivnia Clericis studiosè seruanda.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42349

stibiles fiant cibi nostri, non etiam concupiscibiles vel detestabiles: sufficit enim concupiscentia malitia sua, &c. Itaque Ab- In quib. con-
 stinencia est, qua edendi horam non praeuenit, vt fecit Ionathas sicut absti-
 in fauo mellis, i. Reg. 14. non lautiora quarit edere, vt Hraelit. & neutia.
 in deserto, Numer. 11. v. 4. non accuratius parere, vt filii Heli in
 Silo, i. Reg. 2. v. 15. non ad superfluitatem, vt Sodomitae, Ezch.
 16. v. 49. non vile quodlibet, vt Esau, Genes. 25. v. 39. edulium
 in fame concupiuit, vt alibi S. Gregor. concludat hoc caput
 S. Ioan Chrysostom. hom. 71. ad Antioch. Si corpus inquit, tibi Quid faciē-
 infirmum ad continue ieiunandum, non tamen est infirmum ad dum ei, qui
 orandum, & ad ventris despectum imbecille. Nam si ieiunare ieiunare nō
 non etiam potes, potes tamen abstinere deliciis. Hoc autem non potest.
 minimum est, nec à ieiunio multum distans, sed ipsum quoque
 diaboli furorem prostertere idoneum.

CAPVT XXXIX.

CVR ECCLESIAE IEIUNIA CLERICIS studiosè seruanda.

§. **E**cclasiasticum ieiunium accurate est Clericis obseruandum, idque multis & praegnantibus de causis, ne Ecclesiae iudicio & praeepto immergeri in infidelium ac sceleratorum numerum, & ordinem redigantur ipsi, qui Ecclesiae columbae esse deberent, nam vt ait Saluator Matth. 18. v. 17. Si quis Ecclesiam non audierit, sit tibi sicut Ethnicus & Publicanus. S. Ambros. serm. 26. Si ignorans Ionathas, inquit, indictum à Patre ieiunium, quia resoluit, morti addicitur i. Reg. 14. ver. 44. qui sciens indictum à Christo resoluerit ieiunium quid meretur? Ergo fratres statutum nobis custodiamus obseruatione ieiunium, vt hostes nostros spirituales, carnalesque vincamus. Vbi & ait: Non leue peccatum est indictum violare ieiunium.

§. Canon Apostolorum est sexagesimus octauus. Si quis Episcopus vel Presbyter, vel Diaconus, vel lector, vel cantor sanctam Fascha

Sub deposi-
 tionis pena
 seruanda

Clericis Ec-
clesia ieiunia
praesertim s.
Quadrages.
Pascha quadragesimam non ieiunat, vel quartum diem, vel
rascuem, praeterquam si propter imbecillitatem corporalem
pediatur, deponatur: si sit laicus, segregetur. S. Ignat. epistolae
Philip. Quadragesimam nolite pro nihilo habere: immo
nem enim continet Dei conuersationis. Hebdomadamen
passionis nolite despiciere. Quarta vero & sexta feria uocantur
reliquias pauperibus porrigentes. Concilium etiam Magnu-
num sub Carolo Magno canone trigesimo quinto. Quod si
indictum ieiunium superbiendo contempserit, & obseruauerit
caeteris Christianis noluerit in Gangrensi Concilio praecipui
ut anathematizetur, nisi emendare se studeat. Conci-
Gangrensis canone 19. verba sunt haec: Si quis ieiunia
ieiunia, quae communiter seruantur ab Ecclesia dissoluat, pro-
eta in eo residente ratione anathema sit. Sanctus Iulianus
primo suo decreto ad omnes episcopos, & habetur dist. 4. s. 1.
tuimus. Septem hebdomadas plenas ante Pascha Clerici in
tem Domini uocati omnes à carne & delitiis ieiunent, & or-
nis, & uigiliis atque orationibus Domino inherere, dum magis
studeant. Videatur Ioannes Cassian. collatione 21. to. 4. Qu-
dragesimae ieiunio Deo decimas totius anni pertol-
mus, ut docet S. Greg. hom. 16. in Euang. & habetur de Co-
dist. 5. c. 16. Quadragesima.

Sub poena a
nathematis
Ecclesiae ieiun-
nia sancitur.
r. 10.

§. Idem Gregor. Magnus, ut habetur dist. 5. can. 7. dicitur
que sacerdotes, inquit, & reliqui omnes quos dignitas ecclesi-
stici gradus exornat à Quinquagesima proposita ueniam
scipiant. Par autem est, ut nos qui his diebus à carne ab-
matu ieiunium abstinemus: ab omnibus quoque, quae sementibus
fouentur.
hunt originem, ieiunemus: à lacte uidelicet, caseo, & omni-
terum piscium esus, ita Christiano relinquitur, ut haec
mitatis solatium, non luxuriae pariat incendium.
qui à carne abstinent, nequaquam sumptuosiora
marinarum conuiuia praeparant. Vinum quoque non
permittitur, ut ebrietatem omnino fugiamus: alioquin
ut omnia quae corpori libent, similiter faciamus.

§. Etsi uero à memoratis rebus abstinentia, & in
quadra

quadragesima, & aliis ieiunij diebus seruaretur, feue-
rior tamen erat sex diebus sanctæ & magnæ hebdoma-
dæ, tunc enim vini vsus prohibitus Christianis, pane
tantum sale, oleribus & aqua mensæ adhibitis, refert
S. Clem. l. 5. Ap. Cōst. c. 17. Quod cōfirmat Cyril. Jerof.
Catech. 4. de cibis. Origen. lib. 3. in Job. 8. Epiphani. he-
resi 75. contra Aerium. In diebus, inquit, paschatis, quando
apud nos sunt humi dormitiones, castitates, afflictiones, sicco-
rum esus, preces, vigilia, ac ieiunia, & omnes animarum salu-
tes per sanctas afflictiones: ipsi à summo manè absonantur,
carneque ac vino venas suas expletes cachinnantur, ridentes
ac subsannantes eos, qui sanctum hunc cultum hebdomadis
Paschatis perficiunt. Idque tunc temporis factitabant
non modo Clerici, sed omnes omnino Christiani.
Hinc idem sanctus Epiphanius in suo Ancorato. Per dies
sex, ait, ipsius Paschatis omnes populi in siccorum esu
perseuerant, pane, inquam, & sale, & aqua tunc vtentes ad
vesperum.

§. Procopius in libro de edificio Iustiniani Imperatoris, *Iustiniani
Augusti ie-
iunium,*
hæc in eius ponit laudibus. Omnibus, inquit, illis diebus,
qui Paschalem solemnitatem precedunt, ieiunio addictus du-
ram quandam vitam egit. In seram noctem lectum petens,
mox surrexit, quasi plumarum pertasus. Cibi appetens vi-
num & panem, & alia id genus cibaria abesse voluit, bras-
sicam solum, & agrestes herbas longo tempore sale & aceto
maceratas edebat. Potus erat aqua sola, neque his ad sa-
tietatem vtatur, sed paululum degustatum cibum mox
dimisit non eo sumpto, quod natura satis erat, & tamen per dies
abstinebat.

§. Itaque 1. lectus erat illis humus, memores enim
erant durissimi illius ligni non lecti, in quo DE I
filius pro ipsius mortem opperuerat. 2. Castissime *Maiorū do-
storum in S.
hebdomada
penitentiæ,*
viuebant, & à licita voluptate temperabant recogi-
tantes, quam acerbis supplicijs Christus Dominus pro
nostris voluptatibus satisfecisset. 3. abstinebāt à vino,
aqua,

*Austeritas
in hebdoma-
da san. 7a.*

*Iustiniani
Augusti ie-
iunium,*

*Maiorū do-
storum in S.
hebdomada
penitentiæ,*

aqua, & aridis rebus vitam tolerabant, nec enim
quoquam vescebantur, quæ sentientem vitam habu-
issent, idcirco quod pro ijs auctor vitæ miseratus
in modum interfectus esset, & in ipso mortis articulo
felle & aceto potatus, *Thy. 3. v. 19. 4. & de sinenter per-*
bantur, nec sine fletu; animo siquidem & memora-
nebant lachrymosas & sanguineas preces libera-
tum in horto, tum in cruce, Luca 22. v. 44. & Heb. 11. v. 35.
peruigilio noctes infomnes traducebant, respu-
tes quam afflictas, quam difficile noctes Saluatoris
buisse, tum pernoctans in oratione Dei, Luca 6. v. 12.
tum vltima mortalis vitæ nocte, quæ quantaque
tormenta perpessus esset. 6. affligebant corpus su-
cilijs, verberibus, & alijs asperitatibus, vt Christus
pasi, & cum illo conglorificarentur, Rom. 8. v. 17. 2. Timoth.
v. 11. Atque hæc Deum timentibus & amantibus in-
casse fat erit, non deerunt, qui eadem vlturpantur
grauabuntur.

De ieiunijs
quatuor tē-
porum.

§. De 4. temporum ieiunijs *S. Leo sermone 8. de*
10. mensis. Ieiunia, ait, ex doctrina sancti Spiritus, magis
tius anni circulum sunt distributa; vt lex abstinentie omni-
fit adscripta temporibus. Siquidem ieiunium Vernum in Qu-
dragesima, æstiuum in Pentecoste, autumnale in mensis Septem-
hyemale autem in hoc, qui est decimus, celebramus. Et sermo
ieiunio Pentecostes affirmat, quod Paracliti Spiritus
cti magisterio ab Apostolis sunt instituta. Quod & de-
cet serm. 2. de Pent. & alibi sæpius. De his & Calixtus
tyr & Pontifex epist. ad Benedictum. & habetur dist. 7. c. 1.
Ieiunium. Quæ ieiunia, & præ alijs custodienda sunt
Clericis, cum non modo tunc pro frugibus terræ
fructibus partim Deo supplicemus, partim gratias ag-
mus, vt habet S. Leo serm. 2. 5. & 8. de ieiunio 10. mensis.
Sed etiam vt Deum rogemus, vt Clericorum orationibus
tiones, quæ tunc fiunt, salutiferas ac felices esse viderentur
quemadmodum ostendit Gelasius 1. epist. 1. c. 13.

§. Atque in his ieiunij diebus nocturna refectio-
tula, sed tenuis sumi potest, de qua Concil. Hildesemense
in formula viuendi Canoniorum cap. 47. Si ieiunium, ait, ex-
riterit, tunc secundum consuetudinem potest ad collationem a-
liquid parum gustari, siue de speciebus, siue de torta, cum potu
conuenienti. Atque hæc grauissima sit causa, cur Eccle-
siasticum Clericis ieiunium seruandum, quia illis hoc
cum aliis, & præ aliis ab Ecclesia, vt ostendimus, præ-
ceptum est.

CAPVT XL.

VARIOS EX IEIUNIO FRUCTVS CA-
piunt Ecclesiastici.

§. **L**ibenter ieiunent, vt varias, quæ ex ieiunio pro-
manant, utilitates consequantur, quæ autem i-
stæ sint ex S. Patribus commemorabo. S. Athanasius l. de pori pariter
virginitate. Vide, ait, quid faciat ieiunium: morbos sanat, di-
stillationes exsiccat, demones fugat, malasque cogitationes ex-
pellit, & mentem nitidiorum reddit, & cor purgatius, & corpus
salubrius, & ad thronum Dei hominem sistit. Ieiunium Ange-
lorum cibus est, & qui eo vsitur ordinis angelici censendus est. D.
Basiliius hom. 1. de ieiunio. Ieiunium, ait, prophetas generat, po-
tentibus addit robur. Ieiunium legumlatoribus ministrat
sapientiam, bona anima custodia, corpori tutus conuictor, ar-
matu a fortiter belligerantibus, athletis exercitium. Hoc ten-
tationes depellit, hoc vrget ad pietatem, vigilia familiaris comes,
sobrietatis architectus. In bellis addit fortitudinem, in pace do-
cet quietem, Nazareum sanctificat, sacerdotem reddit sacris i-
doneum. Neque enim fieri potest, vt is absque ieiunio sanctum
ministerium cum fiducia peragat, non tantum in mystico ho-
rum temporum, veroque cultu, verumetiam in eo, qui iuxta le-
gem in figuris peragebatur. S. Chrys. hom. 1. in Genes. Ieiunium
remedium animarum nostrarum, mater omnium bonorum, &
Tt pudici- litates.